

Puu liikkeelle ja uusia tuotteita metsästä!

Hallitusohjelman terveiset

Rovaniemi

15.9.2015

Pirkko Saarela, Lapin ELY-keskus

LAPELY P Saarela

15.9.2015

Sisältö

- Hallitusohjelmasta
- Kärkihankkeista
- Raaka-aineen riittävydestä
- Rahoituksesta
- Lappi nousuun!

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelma

**Visio: Suomi 2025
- yhdessä rakennettu**

Työllisyys ja kilpailukyky

Osaaminen ja koulutus

Hyvinvointi ja terveys

Biotalous ja puhtaat ratkaisut

Digitalisaatio, kokeilut, normit

REFORMIT

Ratkaisujen Suomi

Strategiset tavoitteet ja kärkihankkeet

Työllisyys ja kilpailukyky

1. Kilpailukyvyyn vahvistaminen yrittäjyyden ja elinkeinoelämän edellytyksiä parantamalla
2. Työn vastaanottamista estäviä kannustinloukkuja puretaan ja rakenteellista työttömyyttä alennetaan
3. Paikallista sopimista edistetään ja työllistämisen esteitä puretaan
4. Työvoimahallinnon uudistaminen työllistymistä tukevaksi
5. Asuntorakentamista lisätään

Hyvinvointi ja terveys

12. Palvelut asiakaslähtöisiksi
13. Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta
14. Toteutetaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma
15. Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaiken ikäisten omaishoitoa
16. Osatyökykyisille väyliä työhön

Digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen

22. Digitalisoidaan julkiset palvelut
23. Rakennetaan digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristö
24. Sujuvoitetaan säädöksiä
25. Otetaan käyttöön kokeilukulttuuri
26. Parannetaan johtamista ja toimeenpanoa

Osaaminen ja koulutus

6. Uudet oppimisympäristöt ja digitaaliset materiaalit peruskouluihin
7. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi
8. Nopeutetaan siirtymistä työelämään
9. Parannetaan taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta
10. Vahvistetaan korkeakoulujen ja elinkeinoelämän yhteistyötä innovaatioiden kaupallistamiseksi
11. Nuorisotakuuta yhteisötakuun suuntaan

Biotalous ja puhtaat ratkaisut

17. Hiilettömään, puhtaaseen ja uusiutuvaan energiaan kustannustehokkaasti
18. Puu liikkeelle ja uusia tuotteita metsästä
19. Kiertotalouden läpimurto, vesistöt kuntoon
20. Suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi, kauppatase nousuun
21. Luontopolitiikkaa luottamuksella ja reiluin keinoin

Rakennepoliittiset uudistukset

- Aluehallinnon uudistus
- Keskushallinnon uudistus
- Tulevaisuuden kunta

Ulko-, turvallisuus- ja puolustuspol.
Kehitysyhteistyövarojen suuntaaminen yksityis-sektorin kehittämiseen

Sisä- ja oikeusasiat ja maahanmuuttopoliittinen linjaus

Verotus

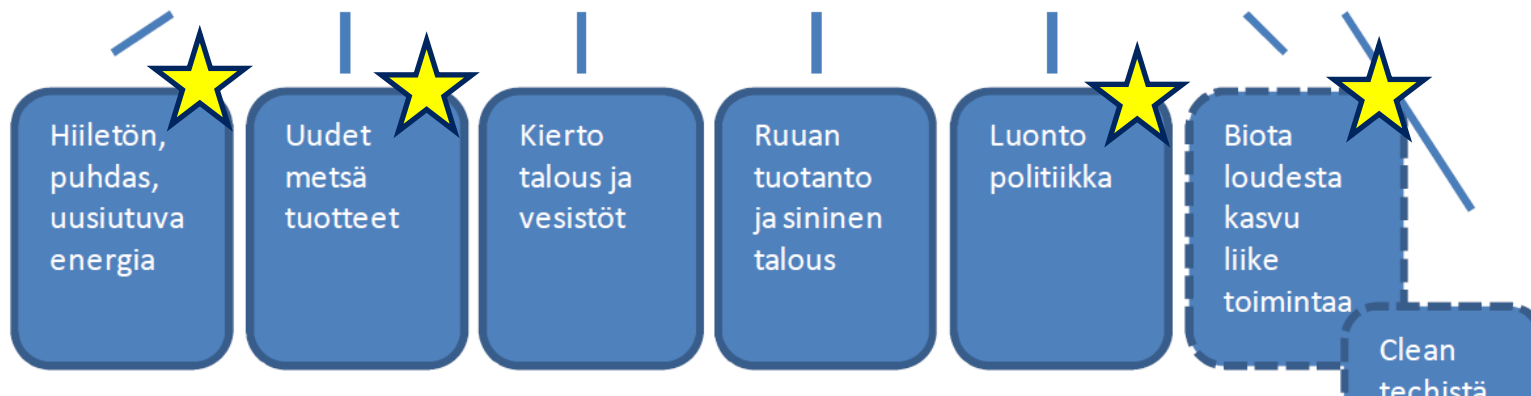
BIOTALOUS JA PUHTAAT RATKAISUT

2025: Suomi on bio ja kiertotalouden sekä cleantechin edelläkävijä. Kestävien ratkaisujen kehittämisellä, käyttöönotolla ja viennillä olemme parantaneet vaihtotasetta, lisänneet omavaraisuutta, luoneet uusia työpaikkoja sekä saavuttaneet ilmastotavoitteemme ja Itämeren hyvän ekologisen tilan.

Hallituskauden tavoitteet painopistealueelle:

- Suomi on saavuttanut 2020 ilmastotavoitteet jo vaalikauden aikana. Fossiilista tuontienergiaa on korvattu puhtaalla ja uusiutuvalla kotimaisella energialla.
- Uusia työpaikkoja on syntynyt cleantech yritysten kasvun, kestävän luonnonvarojen käytön lisäämisen, maaseudun monialaisen yrittäjyyden ja tehokkaan kiertotalouden myötä ympäristön suojelusta tinkimättä.
- Ruoantuotannon kannattavuus on noussut ja kauppatase parantunut 500 miljoonalla eurolla.
- Uudistumista hidastavaa hallinnollista taakkaa on kevennetty tuntuvasti.

Tavoitteiden toteutumista tukevat kärkihankkeet

Tavoitteena on tehdä Suomesta biotalouden, kiertotalouden ja puhtaiden ratkaisujen edelläkävijä vuoteen 2025 mennessä. Kestävillä ratkaisuilla halutaan vauhdittaa vientiä ja työllisyyttä sekä lisätä omavaraisuutta.

Kärkihanke 1. Hiilettömään, puhtaaseen, uusiutuvaan energiaan kustannustehokkaasti

Tavoitteena on:

- nostaa kestäväällä tavalla uusiutuvan energian osuus 2020-luvulla **yli 50 prosenttiin** energian loppukulutuksesta,
- puolittaa tuontiöljyn käyttö kotimaan tarpeisiin ja lisätä energiaomavaraisuus yli 55 prosenttiin (sisältäen mm. turpeen)
- Perustuu erityisesti bioenergian ja muun päästöttömän uusiutuvan tarjonnan lisäämiseen
- Suurimmat mahdollisuudet saavutetaan **nestemäisten biopolttoaineiden ja biokaasun** tuotannon ja teknologian kasvattamisessa
- Panostuksia uusiin investointeihin kannustavaan energiatukeen lisätään
- Edistetään uusiutuvan energian ja liikenteen biopolttoaineiden käyttöä säädösteitse

Kärkihanke 2. Puu liikkeelle ja uusia tuotteita metsästä

Hallituksen toimintasuunnitelma varmistaa osaltaan uusien biojalostamoiden raaka-aineen saannin:

- **Yrittäjämäistä metsätaloutta** edistetään toimilla, jotka nostavat metsätilan keskikokoa ja vauhdittavat metsätilojen sukupolven vaihdoksia
- Puun tarjontaa vahvistetaan myös metsätietojärjestelmää ja sähköisiä palveluita kehittämällä
- Muita merkittäviä toimenpiteitä ovat **puurakentamisen** edistäminen säädöksiä ja rakentamismääräyksiä purkamalla,
- metsäteollisuuden investointien ja mekaanisen metsäteollisuuden edistäminen sekä
- biotalouden **tutkimus- ja innovaatio-ohjelmat**

Kärkihanke 3. Kiertotalouden läpimurto, vesistöt kuntoon

Kiertotalouden avulla voidaan sekä parantaa ympäristön tilaa että luoda maahan uusia työpaikkoja ja vientimahdollisuuksia.

- **Kierrätystä edistetään** myös uudistamalla sääntelyä, esimerkiksi jätteiden käyttöä maarakentamisessa helpotetaan
- Erilaiset **kokeiluhankkeet** lisäävät materiaalien ja ravinteiden kierrätystä ja niihin liittyvää liiketoimintaa.

Kärkihanke 5. Luontopolitiikkaa luottamuksella ja reiluin keinoin

- Suomeen perustetaan uusi kansallispuisto maamme satavuotisjuhlan kunniaksi vuonna 2017
- Toimenpiteillä parannetaan **kestävän matkailun** edellytyksiä sekä tuetaan luonnon monimuotoisuuden hyvän ekologisen tilan saavuttamista.

Puun riittävydestä

Suurimman kestäväen ja toteutuneiden ainespuuhakkuiden ero 2011-2020 (milj. m³/v) Suomi

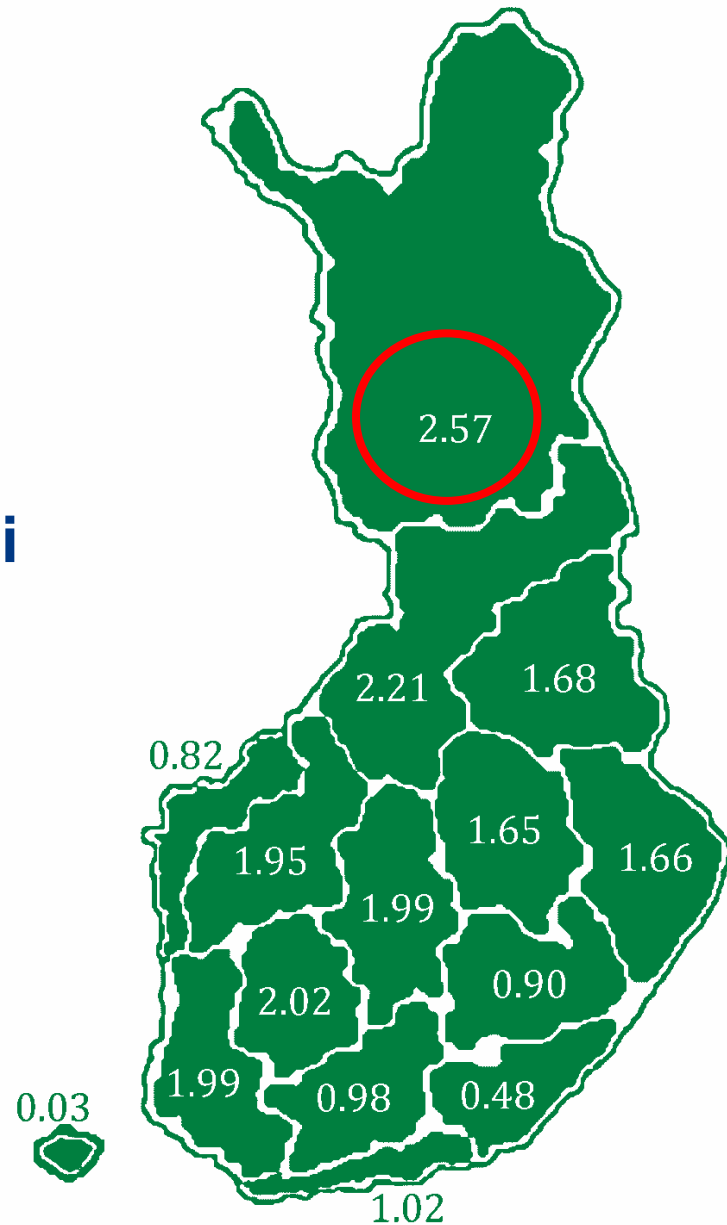
Etelä-Suomi

+15,5

Pohjois-Suomi

+ 6,5

YHTEENSÄ 22,0

Lapin metsien tila ja hakkuumahdollisuudet

Lähde: LUKE

- puuston kokonaistilavuuden lisäys 1970-luvulta (VMI6) 50 %
- kasvu nyt 1970-lukuun verrattuna 1,9-kertainen
- **kokonaispoistuma** on ollut viime vuosina noin **55-60 %** puuntuotannon maan **kasvusta**
- Taimikonhoitotarve lähes kolminkertainen ja ensiharvennustarve kaksinkertainen viime vuosien tehtyihin toimenpiteisiin verrattuna, lahopuuta metsä- ja kitumaalla keskimäärin 9,2 m³/ha
- suurin **kestävä** ainespuun hakkuumahdollisuusarvio vuosille 2011-2020 (6,5 milj. m³/v) on n. **2,6 milj. m³/v suurempi** kuin vuosina 2011-2013 keskimäärin toteutunut ainespuun hakkuukertymä (3,9 milj. m³/v) – Ainespuukokoista energiarunkopuuta SK arviossa on lisäksi noin 0,7 milj. m³/v

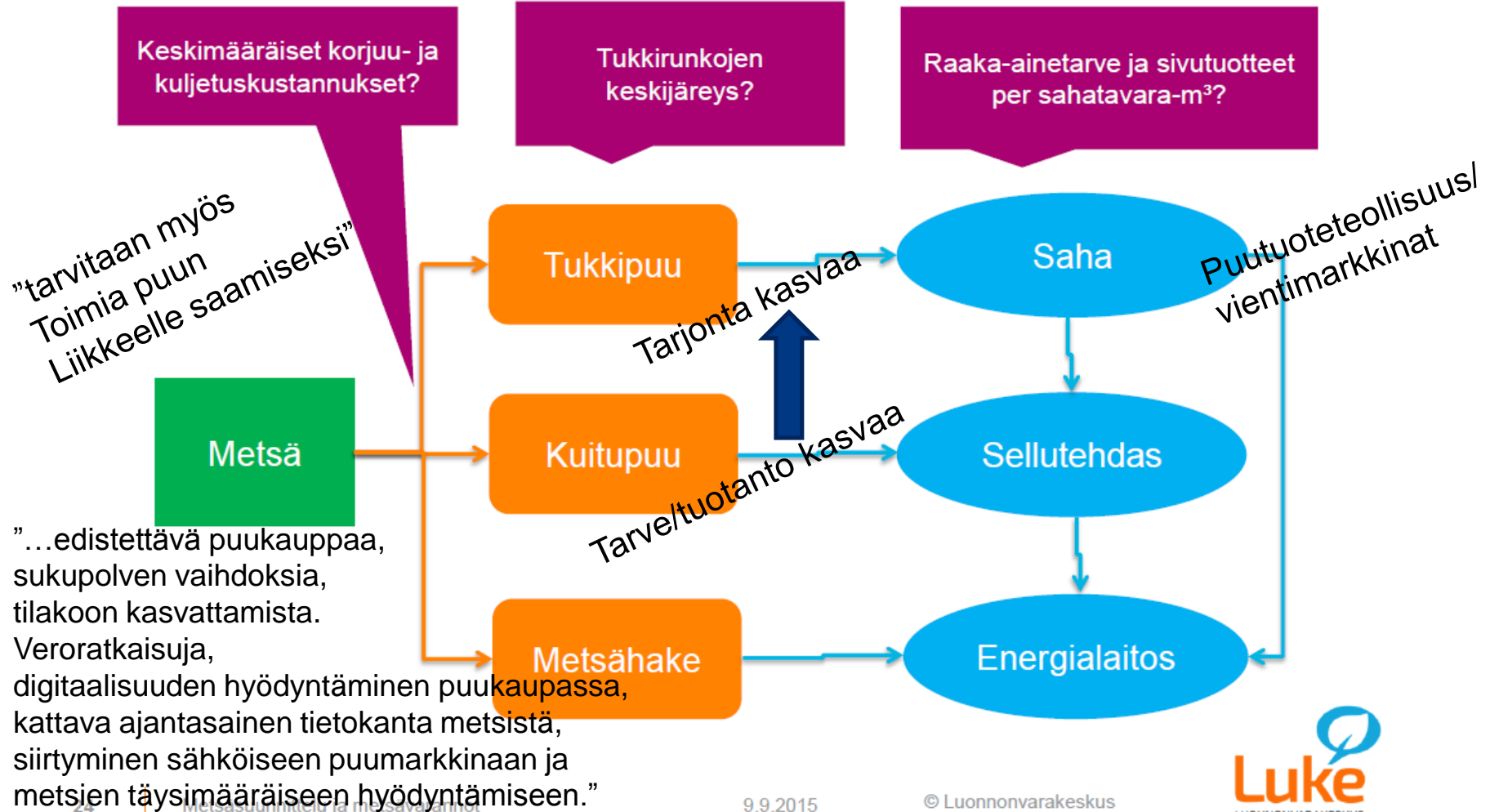
Lapin metsien tila ja hakkuumahdollisuudet

Lähde: LUKE

- **energiapuuta** SK ratkaisussa voidaan korjata vuosina 2011-2020 1,9 milj. m³/v, josta hakkuutähdettä 1,03 milj. m³/v, runkopuuta 0,73 milj. m³/v ja kantoja 0,1 milj. m³/v
- **jos** jatketaan vuosien 2011-2013 hakkuukertymätasolla, niin puuston kokonaismäärä ja niin muodoin myös keskitilavuus lisääntyvät 30 vuodessa 60 %. Metsien ikärakenne **vanhenee** hakkuiden painottuessa harvennuksiin
- laskelmissa oletetaan nykyisen maankäytön jatkuvan ja hakkuumahdollisuudet pienenevät, jos maata siirtyy pois puuntuotannosta tai rajoitettuun käyttöön
- hakkuumahdollisuusarviot on laskettu taloudellisen kannattavuuden mukaisesti ottamatta kuitenkaan huomioon - hintaa lukuun ottamatta - puumarkkinoita tai niiden toimijoita

”... hallitus pyrkii lisäämään puun käyttöä 15 miljoonalla kuutiometrillä vuodessa teollisessa käytössä ja energiatuotannossa.”

Jakeiden ohjautumiseen vaikuttavia tekijöitä

”...edistettävä puukauppaa, sukupolven vaihdoksia, tilakoon kasvattamista. Veroratkaisuja, digitaalisuuden hyödyntäminen puukaupassa, kattava ajantasainen tietokanta metsistä, siirtyminen sähköiseen puumarkkinaan ja metsien täysimääräiseen hyödyntämiseen.”

9.9.2015

© Luonnonvarakeskus

Luke
LUONNONVARAKESKUS

Rahoituksesta

- Kärkihankkeista biotalouteen ja puhtaisiin ratkaisuihin 300 milj. euroa
- Valtion tulo- ja menoarvion käsittely kesken – ei vielä tarkempaa tietoa puun käytön edistämiseen suunnattavista määrärahoista (julkinen, kun hallitus antaa budjettiesityksen eduskunnalle lähiaikoina)
- Kärkihankkeista tultaneen pyytämän esityksiä alueilta – nyt **aika toimia!**
- Muut, tavanomaiset rahoitusvälineet edelleen käytössä – maaseutuohjelma, rakennerahasto-ohjelmat, yritysten kehittämisavustukset jne.

Yhteenveto

- Tahtotila on!
- Puuta on
- Kärkihanke ja sitä tukevat ohjelmat ja toimenpiteet on
- Rahoitusta on
- Osaamista on ja sitä kehitetään
- Tutkimusta ja tuotekehitystä on ja niitä kehitetään
- Kaupallistamiseen ja vientiin panostetaan
- Verkostoitumisessa avustetaan – arvoketjuihin mukaan
- Mitä tahtovat loppukäyttäjät? Selvitettävissä.
- Tekemistä vaille valmis...
- **Lappi nousuun!**

